

Masarykova univerzita

Právnická fakulta

Katedra finančního práva a národního hospodářství

„Osobní management“

PŘEDNOSTI vs. SLABINY,

v návaznosti na

Zákon neustálého zdokonalování

Zpracovala: Kateřina Čerešňáková, 348684

Datum zadání práce: 13. 4. 2011

Datum odevzdání: 29. 4. 2011

Resumé

V této seminární práci se zabývám postojem k přednostem a slabinám jedince, v závislosti na zákon neustálého zdokonalování, jakožto potřeby dnešního člověka seberealizovat se. Celá práce je aplikací na můj vlastní život a vyjádření mého vztahu a přístupu vůbec k samotné myšlence, že odstraňování slabin za účelem zvýšení výkonnosti je pouhým mýtem. Zamyšlení se nad touto tematikou se odehrává nejen v rovině profesní (studijní) ale také osobní. Vzhledem k omezenému rozsahu této práce, mohu říci, že na těchto stranách lze nalézt pouze úvod a malý příklad velkého „příběhu“, který se píše dále mým vlastním životem.

Klíčová slova

Přednosti

Slabiny

Výkonnost

Zákon neustálého zdokonalování

Seberealizace

Obsah

1. ÚVOD	4
2. EXISTUJÍCÍ MÝTY VS. ŽIVOTNÍ PRAVDY V MÉM DOSAVADNÍM ŽIVOTĚ	5
2. 1 ZÁKON ZDOKONALOVÁNÍ: DĚTSTVÍ × DOSPÍVÁNÍ A DOSPĚLOST	5
2. 2 CÍLENÉ ZDOKONALOVÁNÍ SE	6
2. 3 POTŘEBA KAŽDÉHO JEDINCE	8
3. ZÁVĚR	9

1. Úvod

Zamyšlení se nad sebou a nalezení nečekaných závěrů- ne, to od této seminární práce zcela nepředpokládám. Ba naopak, obávám se, že je docela možné, že mě tato práce dovede do uvědomění si pochybností, ale také do nejistoty a snad i zklamání, které může člověk sám nad sebou někdy pocítit. Když jsem poprvé v průběhu přednáškového cyklu probíhajícího kursu Osobního managementu uslyšela o tom, že se lidé neustále snaží zvyšovat svou výkonnost odstraňováním slabin, a to jediné jejich odstraňováním, a také, že většina lidí si myslí, že zná své přednosti a slabiny, zamyslela jsem se poté sama nad sebou, když jsem uslyšela, že se jedná o pouhé mýty. Honí se člověk tímto způsobem za neustálým sebezdokonalováním? Chce být výkonnější, lepší, úspěšnější právě tím, že eliminuje své nedostatky? A to vše, má být lež! Vždyť od malička nás učili, když jsme nemohli vyslovit písmeno r či ř (forma nedostatku), opakovat jej stále a stále dokola, až jsme se odnaučili ráčkovat. Tak dlouho s námi tatínkové zkoušeli jezdit na kole s přidržováním za sedátko, až nám jej pustili a my, bez povšimnutí a s jistotou bezpečné otcovy ruky šlapaly dál a dál. A ejhle, uměli jsme jezdit na kole. Jak se mám tedy postavit k tomu, že se jedná o pouhé mýty a každý by se měl orientovat na to, co mu jde, v čem vyniká, v čem je dobrý?

Cílem této práce je tedy nejen zamyšlení se nad tímto mýtem, zda má či nemá pro mě dostatečnou výpovědní hodnotu, ale hlavně nad jeho aplikací v mém životě. Doposud a také s možným výhledem do budoucna. Ráda bych, kdyby se mi alespoň částečně podařilo najít některé mé skutečné slabiny, které se snažím eliminovat (potažmo tím zvýšit mou výkonnost, konkurenční pozici na dnešním trhu práce) a snad ty nejvýznamnější přednosti (na něž bych se měla na základě této teorie zaměřit). Abych si uvědomila, kam nemám popřípadě vydávat zbytečně energii a na co ji naopak soustředit. Aby tak můj život mohl jít, tak jako život každého jiného jedince, po cestě neustálého sebezdokonalování (vedle jiného), neboť se jedná o jednu z potřeb každého člověka, pokud je uspokojen, tak jak Maslow říká, potřebami jinými, předními (mezi něž patří základní tělesné, fyziologické potřeby; potřeba bezpečí a jistoty; potřeba lásky aj. a konečně potřeba seberealizace).

Jak už z výše napsaného může být poznat, metodou, s níž přistupuji k této práci, je převážně zamyšlení se, úvaha.

2. Existující mýty vs. životní pravdy v mém dosavadním životě

2.1 Zákon zdokonalování: dětství × dospívání a dospělost

Člověk v průběhu svého života zjišťuje, co se mu jaksí „samo od sebe“ daří lépe uskutečňovat, čemu nemusí věnovat tolik námahy, v čem je třeba nepatrně, nebo naopak výrazně lepší a výkonnější s menším vydáním námahy oproti ostatním. Zpravidla se proto také těmto činnostem věnuje častěji, než těm, na které se musí více soustředit, vydat více energie, více práce, ale výsledek často nepředčí ostatní, či přinejmenším nedosahuje ani průměrných kvalit. Rodiče mají tendence své děti dávat do různých kroužků, zjišťovat, co je baví a co ne, v čem jsou dobří a tímto směrem je zdokonalovat či pomáhat jim v jejich seberealizaci. Někteří z rodičů si na svých dětech plní své sny. Takové děti se mnohdy věnují aktivitám, které je ani nebaví, nijak obzvlášť jim nejdou, ale vzhledem k tomu, že se jedná o životní sny rodičů, tak je nutí, aby daný kroužek navštěvovali. A zdokonalovali se tak mnohdy s vydáním obrovské námahy a energie.

Mí rodiče mě nikdy do žádného kroužku, který bych sama nechtěla navštěvovat, nepřihlásili. Nemusela jsem tak čelit situaci, kdy za mě někdo rozhodl, co bude mým koníčkem, zábavou, hoby. Když se nad tím zpětně zamyslím, přílišné direktivní rozhodování nad tím, čemu se dítě věnuje ale zároveň také přílišná volnost, nejsou dobrým řešením. Sama bych ocenila, kdyby mí rodiče volili zlatý střed. Už jako malé mi byla dána velká odpovědnost za své vlastní zájmy a jejich možný, další profesionální rozvoj (který jsem si samozřejmě v té době nemohla ani uvědomit). Tak jsem ve svých 17 postřehla, že přestože se amatérsky věnuji kresbě, malbě a jiným technikám výtvarného umění, či jezdeckví a různým druhům sportu aj., ani v jedné z těchto aktivit nevynikám nad těmi, jež byli jako děti vedeni k přílišné tvrdosti a práci na sobě. Vynikám pouze oproti jiným laikům, kteří se věnovali těmto činnostem stejně jako já. Ve věkovém rozmezí cca. 17- 19 let jsem se snažila dohnat tento můj deficit v oblasti malby, když jsem se rozhodla pro budoucí studium oboru Prostorové tvorby. Velmi intenzivně jsem se připravovala, vše jsem dávala na druhé místo a snažila se vyrovnat nedostatky. Výsledek? Studuji Právnickou fakultu, u přijímacích zkoušek na Prostorovou tvorbu jsem neobstála. A jak to, že jsem právě na PrF MU?

Rodiče mě skutečně vždy vedli k velké míře uvědomění si odpovědnosti sama za sebe. Školní výsledky, byly jedním z bodů, ke kterým mě rodiče směřovali. Avšak neupřednostňovali samotné výsledky, nýbrž cestu k nim. Dosáhla jsem tak velkých předností a skutečné síly hlavně v oblasti trénování své vůle, píce, cílevědomosti, zodpovědnosti,

a uvědomění si, že člověk svou snahou může mnohé ovlivnit. Co se týče samotného studia předmětů, vždy se našly ty, které jsem skutečně zvládala sama od sebe a takové, které mi zabírali mnohem více času a energie. Tak jsem si oblíbila řadu předmětů, jako matematika a její logická aplikace, německý jazyk, který jsem měla již od 3. třídy ZŠ a snad také díky tomu se mi stal tak sympatickým, aj. Když člověk roste, přibývají jiné předměty, jiné obory, jiné oblasti zájmů. Jaksi sama od sebe (a věřím, že tyto tendence má většina lidí, hlavně v době, kdy studují ještě střední školu a nemusí se sami existenčně zabezpečit) jsem se věnovala více vždy tomu, co mě bavilo, a to bylo převážně to, co mi samo od sebe šlo, jednoduše se dařilo. Od období povrchních bláznivých přátelských vztahů, přes obsáhlé filozofické úvahy nad mým životem, jeho smyslem a objevením velké pokory vůči Tomu, jehož kdyby nebylo, nejsme ani my (a přijměte prosím tento můj způsob vyjádření víry), jsem se přehoupla ve svém životě do nynějšího studia práva a právní vědy.

Ještě teď mi v hlavě vyvstává myšlenka třetího ročníku studia gymnázia, že bych nikdy nemohla právo studovat. Zcela chladné, arogantní, tvrdé a striktní, tak na mě působilo. Po půl druhém roce studia této fakulty mohu však říci, že studium tohoto oboru bylo, je a vždy bude tou nejlepší volbou. A dodat, že přestože se v našem životě dějí věci, které nechápeme a kterým nerozumíme, myslíme, že jsou pro nás zlé, nakonec se ukáže, jakou roli hrají. Můžeme jen děkovat té síle, která nás k takovému výsledku přivedla.

Proč ale mluvím o tom všem? Musela jsem zrekapitulovat životní cestu touto formou, která se týká toho, čemu jsem se kdy a jak věnovala. Jak se postupně rozvíjeli (vlivem i jiných okolností) mé přednosti a jak jsem se sic nevědomky stavěla k slabínám.

2. 2 Cílené zdokonalování se

Fáze dětství, kdy se učíme (a tedy pracujeme na tom, co neumíme) se nedá podle mě počítat do snahy zvýšit svou výkonnost neustálým soustředěním na slabiny. V tomto procesu učení se totiž teprve dozvídáme, co a jak máme dělat (vždyť jinak bychom byli naprosto neschopní a nemožní k existenci v dnešní době). Teprve se učíme. A žádný učení z nebe nespadá!

Na období snad střední, ale jistě vysoké školy, již nahlížím jako na cílevědomou práci na našich přednostech, jejich rozvoji a eliminaci slabin. Alespoň to tak spatřuji u sebe. Výrazně si tento postoj uvědomuji právě v dnešní době. Mým velkým nedostatkem (vzhledem k dnešnímu globalizovanému světu) je nedostatečná znalost angličtiny. Jak jsem zmínila již výše, němčina se pro mě stala nejen velmi oblíbenou cizí řečí, nýbrž na mě znaky německy mluvících zemí, jako kultura, tradice, zvyky, charakter lidí a jejich životní přístup začaly

působit a působí jako med na včelku. Bohužel jsem ale vytěsnila anglický jazyk. Tento nedostatek si velmi silně uvědomuji, zvláště dnes, v době, kdy čas, od nějž se budu muset nejen já sama žít, ale spolu-zabezpečit tak i mou budoucí rodinu, nastane nejspíše ve vidině možných a velmi reálných 4 či 5 let (možná i dříve). Uvědomuji si, snad také kvůli studiu tohoto oboru, nutnost dobrého postavení v rámci dnešní konkurence. Mít co nabídnout a stát se lákavým pro dnešní konzumní společnost (právě z hlediska materiálního zabezpečí, přestože si uvědomuji, že to není vše a není to, to hlavní). Ačkoliv jsem do mého rozvrhu týdne zahrнула učení, spíše doučení se, angličtiny, zabírá mi její studium spoustu času, nemohu se více soustředit na jiné, důležitější, a ve své podstatě v ní ale nedosahuju ani takového pokroku, jako kdybych se věnovala něčemu přednějšímu (např. dalšímu zdokonalování se v němčině, kde naopak i nyní mám jistý výkonnostní náskok, ale zdokonalovat je stále co/ přesto bych na tomto místě ráda uvedla, že si jsem zároveň zdokonalování v němčině vědoma, a kvůli tomu jsem strávila léto v Rakousku jako au-pair a příští rok vyjízdim přes program Erasmus do Německa splnit si svůj sen a pracovat tak na jedné z mých předností). Každopádně sama na sobě oceňuji, že jsem se k doučování angličtiny „dokopala“, přesto si myslím, že i když to není zrovna špatná investice času (a jak všichni víme, učení se cizího jazyka není časově nenáročné), byly by i vhodnější.

V rámci mého studia (neboť to je nyní mou prací) většinou sama tenduji k zaměření se na takové předměty, které mě více baví (a nutno dodat, mám pro ně i více předpokladů). Už tím, že studuji PrF MU, pracuji na mých přednostech, nebo je lépe řečeno využívám, neboť mezi ně řadím (už díky výchově) právě píli, úsilí, cílevědomost, zodpovědnost a částečně také tendenci k perfekcionismu (tady bych polemizovala nad tím, zda je perfekcionismus předností, ale do jisté míry jistě ano).

Mohu říci, že informace, které nám byly sděleny v tomto předmětu Osobní management, mezi něž patří i vhodnost soustředění se každého jedince na zdokonalování svých předností, by mohly vést k vytvoření více harmonického, ne tak dravého životního prostředí v dnešní společnosti. Docházelo by k vzájemné výměně hodnot, lidmi vytvořených (jako dnes), na úrovni intenzivnější roviny dobrých vztahů. Uznávali bychom, že každý máme právo být skutečně dobrý v určité oblasti. Životní spolupráce by tak dávala v profesním životě jiný rozměr a smysl.

Doposud jsem hovořila a svou pozornost směřovala převážně na profesní (v mém případě studijní) život). Zdokonalování se, tato tendence, se v každém z nás projevuje nejen v oblasti profesní, ba naopak v dnešní době u mladé generace mnohem více v oblasti

osobního života. Lidé chtějí mnohem více času věnovat relaxaci, zábavě, času s přáteli, vlastní seberealizaci a zdokonalování se ve svých koníčcích. Chtějí umět, co neumí. Zažít a prožít vše. Nemyslím si, že dnešní trend, vše vyzkoušet je správný. Ba naopak. Vede k neuvědomění si skutečných životních hodnot, láska se stává jen povrchním klišé a není nahlížena do její hloubky, tolerance nejen vůči jiným, ale převážně vůči sobě samému, uvědomění si našich schopností a jejich hranic nikomu nic neříká. Dokonce slovo „hranice“ a „omezení“ je vyškrtáno z užívaných slov, dnes ztrácí význam. Tímto bych se ale dostala k jinému tématu, jímž se v mé práci nezabývám, které však přesto má propojení se zákonem neustálého zdokonalování. Protože lidé vidí v této honbě se- neustále zdokonalování se, ale jde tím správným směrem? Co je to vůbec správný směr?

Zároveň se v mém osobním životě najdou činnosti, při nichž se zaměřuji na zdokonalování mých nedostatků oproti tomu, abych se soustředila na mé kvality a jejich rozvoj. V souvislosti s tímto bych hovořila o mém hodnotovém přístupu k životu. Neboť mé chyby spatřuji hlavně ve vnitřním bytostném nedodržování některých hodnot, o nichž jsem ale přesvědčena, že jsou správné a nabízí kvalitní smysluplný život. Myslela jsem si, že patřím k lidem, jež tolerují jinakost a odlišnost názorů. Neměla jsem nikdy předtím problémy s tím, ano máš takový názor, dobře. Já mám jiný. Bohužel jsem se ale nikdy ani neptala, zda ho chce druhá osoba vědět, ale snažila jsem se jí ho hned představit a pokud možno, přinutit ji, aby se mnou alespoň v něčem souhlasila. Tedy ustoupila od svého postoje. Toto se, děkuji, změnilo. Naopak, přistupuji k názorovým rozhovorům mnohem opatrněji, s větší úctou k druhým lidem a jejich myšlenkám, přesto je ale v některých případech úcta vystřídána lhostejností k těmto lidem, což nepovažuji za dobré. Bohužel jsem ale ke svému vlastnímu (a nemilému) překvapení nedávno zjistila, že tolerance jinakosti, a nyní ve smyslu konkrétně homosexuality (ale jedná se i o jiné druhy jinakosti), mě, ač jsem si říkala, že mi obecně nevadí, v určitých momentech jistým způsobem pobuřuje. To se projeví jízlivou poznámkou, která kde se vzala, tu se vzala. Mám možnost bydlet s dvěma dívkami, které mají lesbické sklony. A mohu říci, že ve své podstatě jsou tyto dívky skutečně přátelské, milé a myslím, že patří ke kvalitním lidem. Nedokážu bohužel nyní tento rozpor „v sobě“ s konečností vyřešit, proto nemohu ani v této práci dát přesnou odpověď, ale uvědomuji si, že je potřeba na mém přístupu pracovat.

2. 3 Potřeba každého jedince

Každý má nutnost, potřebu se zdokonalovat. Odpovídá to i jednomu z přírodních zákonů, mezi které patří zákon bezpodmínečné lásky, zákon tendence k rovnováze, zákon

předurčeného poslání a konečně tedy zákon neustálého zdokonalování. Už A. Maslow přichází k potřebě seberealizace, v níž je právě zákon neustálého zdokonalování zahrnut. Právě proto, že člověk je tvor vynalézavý, tvořivý a nutně společenský. Pokud hledáme naplnění života a tážeme se po nějakém smyslu, v procesu seberealizace a zdokonalování se jej pokoušíme najít. Alespoň u mě to tak je. Samozřejmě že nejen v něm, patří sem i další životní principy a postoje, v kterých hledáme pravdu a snažíme se s nimi ztotožnit nebo je naopak odmítnout. Celý náš život je cestou za něčím vyšším a dokonalejším. A tak se na základě myšlenek, které mi byly nabídnuty, budu snažit pracovat výhradně na zdokonalování svých předností. Nemohu ale opomenout, že uvědomění si svých slabin a snaha jejich eliminace by se v životě každého jedince měla taktéž vyskytovat, avšak neměl by jí věnovat tolik času a energie, popř. by tyto slabiny měly být vytlačeny právě zdokonalováním předností.

3. Závěr

Každý jedinec, ač je to dáno dobou, v níž žijeme či jinými okolnostmi, má tendenci na neustálé práci na sobě, na neustálém zdokonalování se (potřeba seberealizace). Období dětství, kdy se učíme novým věcem, nenáleží dle mého mínění pod zákon neustálého zdokonalování ve smyslu chybného soustředění se na odstraňování slabin a naopak správnosti práce na přednostech. V této úrovni se velmi intenzivně pohybujeme, alespoň co já si uvědomuji, přemýšleje sama nad sebou a svým přístupem, zhruba od věku 17 let a více.

Mezi jednu z mnoha jiných slabin, nedostatků, které se snažím eliminovat, považuji špatnou znalost anglického jazyka a jeho doučování. Oproti možnosti více pracovat na němčině (má přednost- i vzhledem ke geografické poloze, v níž se nachází ČR a její trh). Mými přednostmi v osobním životě jsou cílevědomost, píle, vytrvalost, s níž je spojena také snaha o čestnost aj. Nedostatkem chybné představy o mně samé (ne-/ dodržování životních hodnot), které mě přivádí k myšlenkám nutnosti práce na sobě. Otázkou je, zda zvolím cestu cíleného odstraňování nedostatku či jeho vytlačení upřednostněním a zdokonalením předností. Kvůli možnému rozsahu této seminární práce mi není umožněno dále rozvíjet své přemýšlení nad dalšími nedostatky a přednostmi na list tohoto papíru (a každý by si zasloužil patřičné vyjádření). Ale to samo o sobě důležité není. Už jen to, že jsem se mohla v těchto pár řádcích zamyslet, dává podnět k tomu, nepřestat a aktivně aplikovat tyto způsoby na celý můj život. Je mi zcela jasné, že se zde nejedná o dosažení cíle, ale o samotnou cestu, která tímto cílem je.